

ZAPROSZENIE DO ZGŁASZANIA UWAG DOTYCZĄCYCH OCENY / OCENY ADEKWATNOŚCI

TYTUŁ OCENY	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Fundusz Spójności 2014–2020 – ocena <i>ex post</i>
WIODĄCA DG I ODPOWIEDZIALNY DZIAŁ	DG REGIO – Dział B2 Ocena i Europejski Semestr
ORIENTACYJNY HARMONOGRAM (PLANOWANE TERMINY ROZPOCZĘCIA I ZAKOŃCZENIA)	IV kwartał 2021 r. – III kwartał 2025 r.
INFORMACJE DODATKOWE	https://ec.europa.eu/regional_policy/pl/policy/evaluations/

Niniejszy dokument jest przeznaczony wyłącznie do celów informacyjnych. Nie przesądza on o ostatecznej decyzji Komisji co do tego, czy inicjatywa ta zostanie zrealizowana, ani o jej ostatecznej treści. Wszystkie opisane tu elementy inicjatywy, w tym jej harmonogram, mogą ulec zmianie.

A. Kontekst polityczny, cel i zakres oceny

Kontekst polityczny

Polityka regionalna jest jedną z najważniejszych polityk inwestycyjnych Unii Europejskiej. Skierowana jest do wszystkich regionów i miast w UE i ma na celu wspieranie tworzenia miejsc pracy, konkurencyjności przedsiębiorstw, wzrostu gospodarczego i zrównoważonego rozwoju. Krótko mówiąc dąży do poprawy jakości życia obywateli. Aby osiągnąć te cele i sprostać różnorodnym potrzebom rozwojowym we wszystkich regionach UE, na politykę regionalną przeznaczono w latach 2014–2020 kwotę 265 mld EUR (w cenach bieżących). Uwzględniając wkłady krajowe oraz inne inwestycje prywatne, szacuje się, że całkowity budżet polityki spójności na lata 2014–2020 wyniesie około 355 mld EUR (w cenach bieżących). Polityka ta realizowana jest za pośrednictwem dwóch głównych funduszy: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Funduszu Spójności (FS).

Przewiduje się, że polityka regionalna będzie miała istotny wpływ w wielu dziedzinach. Inwestycje realizowane w jej ramach przyczyniają się do osiągania licznych celów unijnej polityki. Uzupełniają też unijną politykę m.in. w dziedzinie edukacji, zatrudnienia, energii, środowiska, jednolitego rynku, badań naukowych i innowacji.

Polityka regionalna zapewniła ramy inwestycyjne przyczyniające się do realizacji strategii „Europa 2020” na rzecz zatrudnienia i inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu w UE.

Oceny dotyczące okresu 2014–2020 zostaną zakończone do końca 2024 r. zgodnie z art. 57 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 1303/2013 (RWP).

Cel i zakres

Celem tej oceny jest podsumowanie osiągnięć programów EFRR i FS. Obejmie ona ustalenia dotyczące programów operacyjnych finansowanych w okresie programowania 2014–2020 we wszystkich państwach członkowskich. W jej ramach zbadana zostanie skuteczność, wydajność i wpływ inwestycji współfinansowanych z EFRR i FS w okresie 2014–2020, ich spójność z innymi politykami, ich przydatność oraz unijna wartość dodana. Zostaną także zidentyfikowane czynniki przyczyniające się do powodzenia lub porażki poszczególnych inwestycji w różnych warunkach społeczno-gospodarczych, jak również dobre praktyki i ich wkład we wzrost gospodarczy, zrównoważony rozwój i tworzenie

miejsc pracy.

Ocena *ex post* będzie ustrukturyzowana jako matryca składająca się z pięciu przekrojowych i ośmiu tematycznych pakietów roboczych. Do przekrojowych pakietów roboczych zaliczają się: „badania przygotowawcze”, „synteza”, „skutki finansowania i kontekst”, „badanie dotyczące instrumentów terytorialnych” oraz „reakcja kryzysowa”.

Tematyczne pakiety robocze będą dotyczyły następujących głównych priorytetów Komisji: Europejski Zielony Ład („klimat i środowisko”), Europa na miarę ery cyfrowej („technologie informacyjno-komunikacyjne”), Gospodarka służąca ludziom („badania naukowe, rozwój technologiczny i innowacje”, „wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw”, „transport”, „zatrudnienie, edukacja i spójność społeczna”, budowanie zdolności administracyjnych, „Interreg”).

Pandemia koronawirusa stanowi poważne wyzwanie dla całej UE, w tym dla pierwotnie zaplanowanych celów jej instrumentów politycznych. Planujemy uwzględnić tę sytuację, dzieląc ocenę *ex post* na dwa odrębne elementy: pierwszy z nich obejmie inwestycje w ramach celów tematycznych polityki regionalnej, a drugi będzie dotyczył odrębnego pakietu środków reagowania na sytuacje kryzysowe. Wyniki oceny zostaną uwzględnione w ocenie skutków dla okresu programowania po 2027 r.

B. Lepsze stanowienie prawa

Strategia konsultacji

Strategia konsultacji łączy ukierunkowane konsultacje w ramach pakietów roboczych oraz szeroko zakrojone otwarte konsultacje społeczne na temat ogólnej oceny.

Wszystkie oceny tematyczne obejmują wywiady z przedstawicielami instytucji zarządzających i organów wykonawczych w odniesieniu do wybranych działań i będą obejmować seminaria z zainteresowanymi stronami. Niektórym pakietom roboczym w ramach oceny *ex post* będą również towarzyszyły ankiety. Specjalny pakiet roboczy będzie szczególnie ukierunkowany na grupy małych i średnich przedsiębiorstw.

Wszystkie zainteresowane strony, w tym obywatele, zostaną zaproszeni do udziału w trwających 12-tygodni internetowych konsultacjach publicznych obejmujących wszystkie pakiety robocze. Konsultacje publiczne zostaną zainaugurowane w drugiej połowie 2022 r., kiedy rozpoczną się prace nad pakietami roboczymi w ramach oceny oraz po przygotowaniu sprawozdań wstępnych. Kwestionariusz na potrzeby konsultacji publicznych będzie dostępny we wszystkich 24 językach urzędowych UE. Odpowiedzi można udzielać w dowolnym z tych języków, zgodnie z wytycznymi Komisji dotyczącymi lepszego stanowienia prawa. Na stronie poświęconej konsultacjom zostanie opublikowane sprawozdanie podsumowujące z konsultacji publicznych.

Sporządzone zostanie sprawozdanie podsumowujące wszystkie działania konsultacyjne, a wyniki konsultacji zostaną odzwierciedlone w ostatecznej wersji sprawozdania z oceny, które zostanie przygotowane przez Komisję pod koniec procesu oceny.

Dyrekcja Generalna wykorzysta sieć oceny ustanowioną od dawna z państwami członkowskimi, tak aby miały one możliwość śledzenia oceny *ex post* od samego początku i propagowania udziału odpowiednich zainteresowanych stron na wszystkich jej etapach.

Powody prowadzenia konsultacji
<p>Celem procesu konsultacji jest umożliwienie głównym zainteresowanym stronom wyrażenia swoich poglądów i zaprezentowania swoich doświadczeń w zakresie ocenianych inwestycji oraz zachęcenie ich do udziału w kanałach gromadzenia danych, które zostaną ustanowione w procesie oceny, takich jak ankiety, fora ekspertów itp.</p> <p>Również seminaria z udziałem kluczowych ekspertów w poszczególnych dziedzinach sektorowych objętych pakietami prac przyczynią się do walidacji wyników oceny.</p>
Grupa docelowa
<p>Działania konsultacyjne będą skierowane do głównych zainteresowanych stron bezpośrednio zaangażowanych w okresie programowania 2014–2020, takich jak podmioty zaangażowane w zarządzanie programami operacyjnymi, podmioty zaangażowane w realizację operacji z EFRR i FS w charakterze promotorów lub beneficjentów projektów, bezpośredni beneficjenci wsparcia z EFRR i FS, organy monitorujące, kontrolne i oceniające, a także obywatele.</p>
Gromadzenie danych i metodyka
<p>W ocenie wykorzystane zostaną jakościowe i ilościowe informacje przekazane przez instytucje zarządzające na temat alokacji środków, wydatków oraz wskaźników produktu i rezultatu, a także informacje na temat operacji zebrane w ramach badania przygotowawczego. Ocena będzie opracowywana na różnych poziomach analizy, od szczebla UE po szczebel krajowy i regionalny, w tym przykłady konkretnych programów operacyjnych (PO) i instrumentów polityki.</p> <p>Ponadto zostanie przeprowadzone badanie przygotowawcze w celu zgromadzenia, weryfikacji i skorygowania danych dotyczących monitorowania projektów i beneficjentów EFRR/FS, podobnie jak w przypadku oceny <i>ex post</i> infrastruktury i działań dotyczących badań i rozwoju technologicznego w okresie 2007–2013 (zob. historia danych na platformie otwartych danych w obszarze spójności https://cohesiondata.ec.europa.eu/d/kkj2-8bik). Niektóre dodatkowe zmienne mogą być zbierane z innych źródeł poprzez powiązanie danych dotyczących beneficjentów i operacji z zewnętrznymi źródłami danych.</p> <p>Ocena <i>ex post</i> została zaprojektowana jako pojedyncza ocena składająca się z kilku pakietów roboczych, co zminimalizuje obciążenie administracyjne.</p>